EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.7.1.
COM(2025) 346 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

az (EU) 2021/1134 rendelet 11. cikkének (3) bekezdésével összhangban a VIS-rendelet teljes körű alkalmazására vonatkozó előkészületek aktuális állásáról

Vezetői összefoglaló

A többek között a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről szóló, 2008. július 9-i 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet[1] (a továbbiakban: VIS-rendelet) módosító (EU) 2021/1134 rendelet[2] 11. cikkének (3) bekezdése előírja, hogy a Bizottságnak éves **jelentést** kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a rendelet teljes körű alkalmazására vonatkozó előkészületek aktuális állásáról. Ez a **Bizottság harmadik jelentése**.

A migrációval, határigazgatással és biztonsággal kapcsolatos új informatikai architektúra megvalósítása megalapozza a világ egyik legmodernebb határigazgatási rendszerének létrehozását. A vízuminformációs rendszer (a továbbiakban: VIS) ezen architektúra szerves részét képezi. A teljes körű és időben történő végrehajtás érdekében az uniós tagállamoknak, a schengeni társult országoknak, az uniós ügynökségeknek és a Bizottságnak egyidejűleg kell előrelépést tenniük. Fontos, hogy mindegyik fél felelősséget vállaljon annak biztosításáért, hogy a rendszer egyidejűleg lépjen működésbe, így elkerülve a további késedelmet és költségnövekedést.

A felülvizsgált VIS végrehajtása összességében jól halad. Az (EU) 2021/1134 módosító rendelet 2021. július 7-i elfogadását követően a Bizottság azonnal megkezdte az egyeztetést az illetékes bizottságban és szakértői csoportban a felülvizsgált VIS új funkcióinak fejlesztéséhez szükséges 12 **végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktus**ról. 2024-ben folytatódott a munka, és a 12 végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktus jelenleg az elfogadási eljárás különböző szakaszaiban van. Hét jogi aktus elfogadása megtörtént, öt előkészítésén pedig dolgozik a Bizottság.

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 767/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet) (HL L 218., 2008.8.13., 60. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/2023-12-27).

[2] Az Európai Parlament és a Tanács(EU) 2021/1134 rendelete (2021. július 7.) a Vízuminformációs Rendszer megreformálásának céljából a 767/2008/EK, a 810/2009/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1860, az (EU) 2018/1861, az (EU) 2019/817 és az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2021.7.13., 11. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1134/2021-07-13).

1. Bevezetés

A 2004/512/EK tanácsi határozat[3] a vízumadatok tagállamok közötti cseréjére létrehozta a VIS-t. A 767/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[4] (VIS-rendelet) meghatározta:

- a VIS célját és funkcióit, valamint a kapcsolódó felelősségi köröket,
- a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjével kapcsolatos feltételeket és eljárásokat a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok iránti kérelmek elbírálásának és a kapcsolódó határozatok meghozatalának a megkönnyítése érdekében.

A VIS 2011. október 11-én kezdte meg működését, és azt 2011 októbere és 2016 februárja között fokozatosan bevezették a tagállamok valamennyi konzulátusán.

A VIS célja, hogy a kérelmekkel és az azokhoz kapcsolódó határozatokkal kapcsolatos adatok tagállamok közötti cseréjének megkönnyítése révén javítsa a közös vízumpolitika végrehajtását, a konzuli együttműködést és a központi vízumhatóságok közötti konzultációt. A VIS célja többek között:

- a vízumkérelmezési eljárás megkönnyítése,
- a „vízum-shopping” megakadályozása,
- a személyazonossággal való visszaélés elleni küzdelem megkönnyítése,
- segítségnyújtás az olyan személyek azonosításában, akik nem vagy már nem teljesítik a tagállamok területére történő beutazásra, az ott-tartózkodásra vagy letelepedésre vonatkozó feltételeket,
- a 604/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet[5] értelmében a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározásának megkönnyítése.

2021. augusztus 2-án hatályba lépett az (EU) 2021/1134 rendelet (a felülvizsgált VIS-ről szóló rendelet), amely módosította többek között a VIS-rendeletet. A felülvizsgált VIS alapvető információkat nyújt a vízumkibocsátó hatóságok számára a rövid idejű tartózkodásra jogosító schengeni vízumot kérelmező személyekről, miközben lehetővé teszi a határőrök számára az esetlegesen biztonsági kockázatot jelentő utazók kiszűrését. Az új szabályok emellett kiterjesztik a VIS hatályát, mindenekelőtt azáltal, hogy azt kibővítik a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok és tartózkodási engedélyek kérelmezőivel és birtokosaival is, az adatvédelmi szabályok maradéktalan tiszteletben tartása mellett. Ez biztosítani fogja, hogy szükség esetén az illetékes hatóságok rendelkezésére álljanak a szükséges információk. Az új szabályok lehetővé teszik a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumot, a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumot és a tartózkodási engedélyt kérelmezők alaposabb biztonsági

[3] A Tanács 2004/512/EK határozata (2004. június 8.) a Vízuminformációs Rendszer létrehozásáról (VIS) (HL L 213., 2004.6.15., 5. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2004/512/2019-06-11).
[4] Az Európai Parlament és a Tanács 767/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a vízuminformációs rendszerről (VIS) és a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumokra vonatkozó adatok tagállamok közötti cseréjéről (VIS-rendelet) (HL L 218., 2008.8.13., 60. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/767/2023-12-27).
[5] Az Európai Parlament és a Tanács 604/2013/EU rendelete (2013. június 26.) egy harmadik országbeli állampolgár vagy egy hontalan személy által a tagállamok egyikében benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó feltételek és eljárási szabályok megállapításáról (HL L 180., 2013.6.29., 31. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/604/oj).

ellenőrzését, az ilyen okmányok birtokosaira vonatkozóan a tagállamok között folytatott jobb információcserét, valamint az egyéb uniós információs rendszerekkel való teljes körű interoperabilitást.

Az (EU) 2021/1134 rendelet 11. cikkének (1) bekezdése szerint a Bizottság határozatot fogad el, amelyben meghatározza a felülvizsgált VIS működésének kezdőnapját. Az említett cikk emellett a határozat elfogadásához szükséges előfeltételeket is megszab, nevezetesen a következőket:

- az e jelentésben említett szükséges végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásra kerültek,
- a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA) értesítette a Bizottságot valamennyi tesztelési tevékenység sikeres befejezéséről, valamint
- a tagállamok értesítették a Bizottságot, hogy megtették a szükséges technikai és jogi intézkedéseket.

A VIS az (EU) 2019/817[6] és az (EU) 2019/818 európai parlamenti és tanácsi rendelettel[7] létrehozott közös interoperabilitási keret részét fogja képezni. Az uniós információs rendszerek[8] közötti interoperabilitási keret létrehozása annak érdekében történt, hogy ezek a rendszerek és az azokban tárolt adatok kiegészítsék egymást, azt az általános célt szolgálva, hogy javuljon a külső határokon végzett ellenőrzések hatékonysága és eredményessége. Mindez hozzá fog járulni az illegális bevándorlás megelőzéséhez és az ellene folytatott küzdelemhez, valamint a magas szintű biztonság biztosításához és a közös vízumpolitika végrehajtásának javításához. E célból a VIS új funkcióinak és folyamatainak technikai kialakítása során teljes körű összhangot kell biztosítani a keret részét képező egyéb uniós információs rendszerek funkcióival és folyamataival.

Az (EU) 2021/1134 rendelet 11. cikkének (3) bekezdése szerint a Bizottságnak éves jelentést kell benyújtania a Parlamentnek és a Tanácsnak a rendelet teljes körű végrehajtására vonatkozó előkészületek aktuális állásáról. Erre mindaddig sort kell keríteni, amíg a Bizottság el nem fogadja az említett rendelet 11. cikkének (1) bekezdése szerinti határozatot a VIS működése kezdőnapjának meghatározásáról. A jelentésben részletes információkat kell közölni a felmerült költségekről, valamint azokról az esetleges kockázatokról, amelyek hatással lehetnek az összköltségre.

[6] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/817 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a határok és a vízumügy területén, továbbá a 767/2008/EK, az (EU) 2016/399, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240, az (EU) 2018/1726 és az (EU) 2018/1861 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint a 2004/512/EK és a 2008/633/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 27. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/817/2025-01-28).

[7] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/818 rendelete (2019. május 20.) az uniós információs rendszerek közötti interoperabilitás kereteinek megállapításáról a rendőrségi és igazságügyi együttműködés, a menekültügy és a migráció területén, valamint az (EU) 2018/1726, az (EU) 2018/1862 és az (EU) 2019/816 rendelet módosításáról (HL L 135., 2019.5.22., 85. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/2025-01-28).

[8] A határregisztrációs rendszer (EES), a vízuminformációs rendszer (VIS), az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (ETIAS), az Eurodac, a Schengeni Információs Rendszer (SIS) és a Harmadik Országbeli Állampolgárok Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszere (ECRIS-TCN).

A VIS-rendelet teljes körű végrehajtására vonatkozó előkészületek aktuális állásáról szóló első bizottsági jelentést 2023. február 9-én fogadták el[9], az azt követő második jelentést pedig 2024. január 18-án[10]. Mivel a második jelentés a 2023. novemberi elkészítéséig tartó időszakot ölelte fel, a mostani harmadik jelentés a 2023. decembertől a 2024. novemberi elkészítéséig tartó időszakra vonatkozik.

2. A VIS-rendelet végrehajtási jogszabályai

Az (EU) 2021/1134 rendelet számos végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására felhatalmazza a Bizottságot, amelyek közül néhányra azért van szükség, hogy az eu-LISA teljeskörűen megkezdhesse az átfogó informatikai architektúra keretében az új funkciók kialakítását és fejlesztését, különösen mivel ez szükségessé teszi a műszaki leírások meghatározását. Más jogi aktusokra pedig azért van szükség, hogy a VIS illetékes tagállami hatóságok és uniós ügynökségek általi használatának megkönnyítését célzó technikai szabályokat lehessen megállapítani.

Az (EU) 2021/1134 rendelet 2021-es elfogadása óta a Bizottság 22 bizottsági ülést és 12 szakértői csoporton belüli találkozót szervezett a felülvizsgált VIS-szel kapcsolatban a fejlesztéséhez szükséges végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktusok tervezetének megvitatása céljából.

A 12 végrehajtási és felhatalmazáson alapuló jogi aktus az elfogadási eljárás különböző szakaszaiban van. Hat végrehajtási jogi aktus és egy felhatalmazáson alapuló jogi aktus hivatalos elfogadása már megtörtént, míg három végrehajtási jogi aktus és két felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását jelenleg készítik elő. Mindezt az alábbi táblázat is szemlélteti:

1. táblázat: *A szükséges végrehajtási, illetve felhatalmazáson alapuló jogi aktusok állása 2024. novemberben*

Rendelet	**Jogi aktus típusa**	**Elfogadva**	**Hivatalos elfogadás folyamatban**	**Bizottság vagy szakértői csoport elé terjesztve**	**Az elfogadási eljárás még nem kezdődött meg**
VIS	Felhatalmazáson alapuló	1		2	
	Végrehajtási	6		3	

2. táblázat A szükséges végrehajtási, illetve felhatalmazáson alapuló jogi aktusok állása 2024. novemberben jogi aktusok szerint

	Jogalap	**Jogi aktus típusa**	**Helyzet**

[9] COM(2023) 66 final.
[10] COM(2024) 13 final.

1	5a. cikk	Végrehajtási	Elfogadva
2	6. cikk (5) bekezdése	Végrehajtási	Elfogadva
3	9. cikk	Felhatalmazáson alapuló	Elfogadva
4	9h. cikk és 22b. cikk	Felhatalmazáson alapuló	*A munka folyamatban van*
5	9j. cikk (2) bekezdése	Felhatalmazáson alapuló	*A munka folyamatban van*
6	9j. cikk (3) bekezdése	Végrehajtási	*A munka folyamatban van*
7	29. cikk és 29a. cikk	Végrehajtási	Elfogadva
8	45. cikk (1) bekezdése	Végrehajtási	*A munka folyamatban van*
9	45. cikk (2) bekezdése	Végrehajtási	*A munka folyamatban van*
10	45. cikk (3) bekezdése	Végrehajtási	Elfogadva
11	45c. cikk és 45d. cikk	Végrehajtási	Elfogadva
12	50. cikk (4) bekezdése	Végrehajtási	Elfogadva

3. A tagállamok és az uniós ügynökségek általi végrehajtás nyomon követése

A felülvizsgált VIS időben történő végrehajtásának fontossága uniós és tagállami szinten egyaránt elismert tény. A VIS, valamint az egyéb uniós információs rendszerek és az interoperabilitási elemek fejlesztése közötti kölcsönös összefüggéssel valamennyi érdekelt fél tisztában van. A teljes körű és időben történő végrehajtás érdekében a Bizottság különböző intézkedések – többek között a bizottság, a szakértői csoport és a tanácsadó csoport ülései, valamint az uniós ügynökségekkel folytatott rendszeres találkozók – révén nyomon követi a felülvizsgált VIS-rendelet végrehajtását.

4. Költségek és kockázatok

Az uniós ügynökségek költségei

Az általuk szolgáltatott információk szerint az érintett uniós ügynökségeknél a felülvizsgált VIS 2023 novembere és 2024 novembere közötti végrehajtásával kapcsolatban a következő költségek merültek fel:

- az eu-LISA teljes végrehajtási költsége 12,7 millió EUR volt,
- az Europol tanácsadási és szoftverköltségei 0,6 millió EUR-t tettek ki,
- az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökségnél nem merültek fel költségek.

Az eu-LISA többletköltségei

A felülvizsgált VIS végrehajtása során a projekt előrehaladtával új igények merültek fel, ami szükségessé tette az eu-LISA számára, hogy a felülvizsgált VIS-szel összefüggésben változtatásokat kérjen a szerződéses vállalkozóitól. Ez előre nem látható költségeket eredményezett. Emellett az Ügynökség jelenlegi szerződéses konstrukciója a szerződés időtartamával arányos költségeket foglal magában a projektirányítással és a transzverzális tevékenységekkel kapcsolatban. Ezért a felülvizsgált VIS ütemtervének az e jelentésben foglalt, „A felülvizsgált VIS ütemterve” című szakaszban említett meghosszabbítása többletköltségekkel jár.

A tagállamok költségei

A tagállamok HAVE programjaiban a VIS létrehozására, működtetésére és karbantartására – és annak más nagy méretű IT-rendszerekkel való interoperabilitására – a 2021–2027-es időszakra tervezett indikatív előirányzat 103,4 millió EUR-t tesz ki (uniós hozzájárulás[11]).

A tagállami hatóságok által a program végrehajtásáról küldött adatok szerint a kiválasztott műveletekhez (az érintett programok projektjeihez, intézkedéseihez vagy projektcsoportjaihoz) nyújtott uniós hozzájárulás 58,4 millió EUR-t[12] tesz ki. Ez az összeg a tagállami hatóságok e műveletekre vonatkozó kötelezettségvállalásaihoz való hozzájárulást foglalja magában. Az összeg nem egyezik a már felmerült kiadásokkal.

A felülvizsgált VIS ütemterve

A felülvizsgált VIS-nek a közös interoperabilitási kereten belüli végrehajtása és a többi informatikai rendszerrel (például a határregisztrációs rendszerrel (a továbbiakban: EES)) való interakciót célzó kiigazításai a rendszer módosításait vonják maguk után, amelyek minden esetben a rendszer új verzióját eredményezik. A VIS e különböző verzióit egymás után kell végrehajtani. A különböző uniós információs rendszerek közötti kölcsönös függőség hatással lehet az uniós határigazgatási, migrációs és biztonsági információs rendszerek új architektúrájának megvalósítására irányuló projekt egyes részeinek időtartamára.

A megújított Schengeni Információs Rendszer 2023 márciusában lépett működésbe. A Bel- és Igazságügyi Tanács 2023. október 19-20-án jóváhagyta a fennmaradó rendszerek ütemtervét. Ezen ütemterv szerint az EES 2024 őszén, az Európai Utasinformációs és Engedélyezési Rendszer (a továbbiakban: ETIAS) 2025 tavaszán, a felülvizsgált VIS pedig 2026 őszén kezdené meg működését az interoperabilitási architektúrával együtt.

Az e jelentés által lefedett időszakot követően azonban az EES működésbe lépésének elhalasztása miatt felülvizsgálták az interoperabilitási architektúra bevezetésére vonatkozó ütemtervet, ami hatással van a felülvizsgált VIS ütemtervére is. Konkrétabban, a Bel- és Igazságügyi Tanács 2025. március 5-én jóváhagyta a felülvizsgált ütemtervet, amely szerint az EES a tervek szerint 2025 októberében, fokozatosan kezdi meg működését, az ETIAS 2026 utolsó negyedévében, a felülvizsgált VIS pedig 2027-ben.

5. Következtetés

A tagállamok, a schengeni társult országok és az uniós ügynökségek egyaránt elkötelezték magukat – az uniós információs rendszerek szélesebb interoperabilitási keretének részét is képező – felülvizsgált VIS teljes körű végrehajtása mellett.

A Bizottság továbbra is koordinálja és szorosan nyomon követi az összes érintett fél előrehaladását, hogy biztosított legyen a felülvizsgált VIS időben történő rendelkezésre állása.

[11] Forrás: Tagállami programok, a „Közös vízumpolitika” 2. sz. egyedi célkitűzés keretében tervezett kiadások, 006 beavatkozási kód: Nagy méretű IT-rendszerek – Vízuminformációs Rendszer (VIS), 2024. november.
[12] Forrás: A tagállamok által az (EU) 2021/1060 rendelet 42. cikkével összhangban küldött adatok, 2024. november 30.